



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 40/2021-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. januára 2021 v senáte zloženom z predsedu senátu Rastislava Kaššáka a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou Jarabica, s. r. o., Kutlíková 17, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Jarabica, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015, uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23 C 170/2014-75 z 10. mája 2016, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 178/2017 z 26. septembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti WIBAX, spol. s r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutých rozhodnutí a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2019 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015, uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015, uznesením okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-75 z 10. mája 2016, uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 178/2017 z 26. septembra 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3.1 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľka 11. júna 2014 podala na okresnom súde návrh na obnovu konania vedeného pôvodne pod sp. zn. 8 C 278/2004. Keďže požiadala o oslobodenie od súdnych poplatkov, v súlade s výzvou okresného súdu predložila vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania požadujúceho priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Uznesením okresného súdu

č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015 sťažovateľke nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Na základe odvolania sťažovateľky bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 toto uznesenie okresného súdu potvrdené. Proti uzneseniam okresného súdu a krajského súdu podala sťažovateľka ústavnú sťažnosť, o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 191/2016 z 24. februára 2016 tak, že ju odmietol, a to vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu ako neprípustnú, keďže sťažovateľka nevyužila účinný prostriedok obrany pred všeobecnými súdmi – dovolanie.

4. Okresný súd uznesením č. k. 23 C 170/2014-75 z 10. mája 2016 konanie o povolenie obnovy konania zastavil. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 308/2016 z 31. augusta 2016 tak, že napadnuté uznesenie potvrdil. Proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 a uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co 308/2016 z 31. augusta 2016 podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 178/2017 z 26. septembra 2018 jej dovolanie odmietol v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu z 30. septembra 2015 sp. zn. 14 Co347/2015 podľa § 447 písm. a) CSP ako oneskorene podané a v časti smerujúcej proti uzneseniu krajského súdu z 31. augusta 2016 sp. zn. 4 Co 308/2016 ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné podľa § 447 písm. c) CSP.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta nesprávny postup súdov pri nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a pri následnom zastavení konania o povolenie obnovy konania. Tento postup podľa sťažovateľky okrem iného narúša zásadu, podľa ktorej je s rovnakými prípadmi potrebné zaobchádzať rovnako. Sťažovateľka uviedla, že nepodniká, na účte nemá žiadne finančné prostriedky a jej majetok je zablokovaný exekúciami

a k svojmu majetku priznanému právoplatným súdnym rozhodnutím sa pre porušenie svojich základných práv nevie dostať. V samotnom konaní, ktorého obnovu sťažovateľka navrhovala, jej okresný súd priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Vo svojich podaniach uviedla a doložila aj právoplatné rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov v iných konaniach.

6. Sťažovateľka krajskému súdu vyčíta, že ňou uvádzané argumenty označil za nesúvisiace alebo sa k nim nevyjadril, že uznal jej finančnú situáciu, ale zle ju právne posúdil. Považuje ho za vnútorne rozporné, keďže na jednej strane uvádza, že sťažovateľka nemá finančné prostriedky, no zároveň považuje postup okresného súdu za relevantný, a ide ešte ďalej, keď konštatuje, že nebola splnená druhá podmienka pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, ktorou sa okresný súd nezaoberal. Neposkytol jej poučenie o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktoré od nej neskôr požadoval ústavný súd. Ďalej namieta, že všetky sťažnosťou napadnuté rozhodnutia boli neverejné, bez účasti právneho zástupcu sťažovateľky a možnosti vyjadriť sa. Týmto postupom okresného súdu a krajského súdu malo dôjsť k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Krajský súd (a následne aj najvyšší súd) neprihliadol na tvrdenia sťažovateľky a vydal uznesenie, ktoré je vnútorne rozporné a založené na skutočnostiach, ktoré nemajú oporu v súdnom spise, postupoval svojvoľne a arbitrárne tým, že sa nezaoberal dôvodmi, ktoré sťažovateľka uviedla vo svojich podaniach, alebo ich nesprávne vyhodnotil, a tým podľa sťažovateľky porušil jej právo na prístup k súdu a znemožnil uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru). Odôvodneniam napadnutých rozhodnutí chýbajú logické súvislosti, obmedzujú sa na všeobecné konštatovania a nemajú základ v sťažovateľkou uvádzaných dôkazoch a návrhoch.

7. Porušenie základných práv garantovaných v čl. 12 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 13 a 14 (pravdepodobne dohovoru, pozn.) je podľa sťažovateľky dané postupom okresného súdu a krajského súdu, ktoré odopierajú sťažovateľke prístup k súdu pre nezaplatenie súdnych poplatkov, ktoré od nej požadujú v rozpore s jej finančnou situáciou, ktorú si sťažovateľka nespôsobilala sama, ale bola jej spôsobená zlým úradným postupom iných

súdob. Strata, ktorú vykazuje, nebola spôsobená neúspešným podnikaním, ako nesprávne uvádza okresný súd, ale jej ju spôsobil štát svojím zlým úradným postupom. Priet'ahy vo výkone alebo nevykonanie rozsudku možno podľa s'ťažovateľky pripísať štátu (čo zakladá nárok podľa čl. 13 dohovoru). Podľa s'ťažovateľky súdy v následných konaniach nesmú zneužívať stav finančnej núdze účastníka konania, ktorý je zapríčinený porušením jeho základných práv. Povinnosť obligatórneho zastúpenia pred najvyšším či ústavným súdom s'ťažovateľka nemôže splniť z titulu jej diskriminácie pri vymáhaní jej súdom právoplatne priznaných pohľadávok. V tejto súvislosti poukázala na nálezy ústavného súdu (I. ÚS 146/2010, III. ÚS 21/2013, II. ÚS 298/2010, I. ÚS 363/2016), ktorými bolo konštatované porušenie základných práv s'ťažovateľky, resp. jej majiteľa. S'ťažovateľka z uvedeného vyvodzuje, že ak štát prostredníctvom svojich orgánov nezabezpečí vymožitelnosť právoplatných rozsudkov a ani nenahradí škodu, ktorú porušením základných práv s'ťažovateľke spôsobili a svojím postupom jej zmarili úspešné vymoženie právoplatne priznanej pohľadávky, porušili jej základné právo na majetok a podnikanie (čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1 ústavy).

8. S'ťažovateľka uvádza, že ústavnú s'ťažnosť podáva aj vo veci nepriznania oslobodenia od súdnych poplatkov (napriek uzneseniu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 191/2016), a to z dôvodov hodných osobitného zreteľa, za ktoré s'ťažovateľka považuje škodu, ktorá jej bola spôsobená pri výkone verejnej moci, skutočnosť, že v právnom systéme neexistuje nárokovateľná bezplatná právna pomoc pre právnické osoby, hoci právne zastúpenie pri mimoriadnych opravných prostriedkoch a ústavnej s'ťažnosti je obligatórne. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa označila aj skutočnosť, že krajský súd uznal jej finančnú situáciu, ale zle ju právne posúdil a v závere uznesenia jej neposkytol poučenie o mimoriadnom opravnom prostriedku formou dovolania, ktoré od nej neskôr ústavný súd požadoval. Zároveň je podľa nej dôvodom hodným osobitného zreteľa stav a spôsob konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 1 T 1/2009.

9. Na tomto základe s'ťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že označenými napadnutými uzneseniami okresného súdu, krajského súdu a najvyššieho súdu boli porušené s'ťažovateľkine práva podľa čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1

a čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Ďalej navrhuje, aby ústavný súd označené napadnuté uznesenia jednotlivých súdov zrušil a vec vrátil jednotlivým príslušným súdom na ďalšie konanie, aby sťažovateľke priznal primerané finančné zadost'učinenie vo výške 20 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 346,26 €.

II.

Relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

11. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním o postavení jeho sudcov a ich bezúhonnosť ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde je návrh na začatie konania neprípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

14.1 Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa,

ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

14.2 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

17.1 Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy má každý právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

17.2 Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

17.3 Podľa čl. 35 ods. 1 ústavy každý má právo na slobodnú voľbu povolania a prípravu naň, ako aj právo podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť.

17.4 Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať' zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17.5 Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť' ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť' možno vylúčiť' len v prípadoch ustanovených zákonom.

17.6 Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť' bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

17.7 Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

17.8 Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

17.9 Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nesmie vykladať' ako oprávnenie pre štát, skupinu alebo osobu vykonávať' činnosť' alebo uskutočniť' skutok s cieľom narušiť' práva alebo slobody v dohovore zakotvené, alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než je stanovené v dohovore.

17.10 Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať' svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť' jeho majetku s výnimkou

verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

18. Podstata ústavnej sťažnosti sťažovateľky spočíva v námietke, že súdy nepriznaním oslobodenia od súdneho poplatku sťažovateľke ako právnickej osobe, ktorá má znášať podnikateľské riziko, napriek jej nepriaznivej finančnej situácii, ktorá bola spôsobená nesprávnym úradným postupom štátu a jeho orgánov a následným zastavením konania o povolenie obnovy konania z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku, porušili jej právo na prístup k súdu a znemožnili jej uskutočňovanie jej procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Podľa sťažovateľky súdy vydali vnútorne rozporné uznesenia založené na skutočnostiach, ktoré nemajú oporu v súdnom spise, postupovali svojvoľne a arbitrárne, nezaoberali sa dôvodmi, ktoré sťažovateľka vo svojich podaniach uviedla, alebo ich nesprávne vyhodnotili.

III.1 K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015

19. Ústavný súd zo svojej rozhodovacej činnosti zistil, že už uznesením sp. zn. II. ÚS 191/2016 z 24. februára 2016 odmietol sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie identických práv identickým uznesením okresného súdu z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu.

20. Prekážka rozhodnutej veci (*res iudicata*) zakladá neprípustnosť návrhu vo veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol. Týka sa vecí, o ktorých ústavný súd rozhodol meritórne. Nevzťahuje sa na prípady, keď sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už tieto podmienky boli splnené. Uvedené však neprichádza do úvahy, ak bolo konanie v predchádzajúcej veci skončené rozhodnutím procesnej povahy pre taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť (môže ísť napríklad o nedostatok

právomoci ústavného súdu či zmeškanie lehoty na podanie návrhu ústavnému súdu). V takýchto prípadoch neprichádza do úvahy, aby pri opätovnom podaní návrhu na začatie konania už boli podmienky konania splnené a zároveň išlo (z hľadiska skúmania prekážky *rei iudicatae*) o totožnú vec.

21. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie označených práv uznesením okresného súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015

22. Ústavný súd zo svojej rozhodovacej činnosti zistil, že už uznesením č. k. II. ÚS 191/2016 z 24. februára 2016 odmietol sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie identických práv identickým uznesením krajského súdu ako neprípustnú. Podľa ústavného súdu prichádzalo do úvahy podanie dovolania, ktorého prípustnosť by vyplývala z ustanovenia § 237 písm. f) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok [účinného do 30. júna 2016 (ďalej aj „OSP“)]. Sťažovateľka však podľa zistenia ústavného súdu dovolanie nepodala, a teda nevyužila účinný prostriedok obrany jej označených práv pred všeobecnými súdmi.

23. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že sťažovateľka podala 23. januára 2017 proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd napadnutým uznesením tak, že ho podľa § 447 písm. a) CSP odmietol ako oneskorene podané, keďže koniec lehoty na podanie dovolania pripadol na 4. január 2016.

24. Ako vyplýva z prvej vety citovaného § 124 zákona o ústavnom súde, ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie

ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Zachovanie tejto lehoty sa premietlo do novej právnej úpravy zákona o ústavnom súde skrz ustálenú judikatúru ústavného súdu vychádzajúcu z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54, keď v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je zákonná lehota na podanie ústavnej sťažnosti v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010).

25. Avšak, nie každé rozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku spôsobuje zachovanie zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté.

26. Princíp zachovania lehoty po podaní dovolania aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ako aj zákonná úprava počítajúca plynutie lehoty dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku v každom prípade predpokladajú riadne využitie mimoriadneho opravného prostriedku. O riadnom využití mimoriadneho opravného prostriedku nemožno hovoriť v prípade, ak je podaný neoprávnenou osobou, je podaný po lehote, je podaný bez povinného právneho zastúpenia advokátom, prípadne ak je podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému právna úprava možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok nepripúšťa. V opačnom prípade by totiž bola pripustená možnosť špekulatívneho predlžovania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 91/2019).

27. O tento prípad ide aj vo veci sťažovateľky, ktorej dovolanie najvyšší súd napadnutým uznesením odmietol ako oneskorene podané, z čoho vyplýva, že sťažovateľka mimoriadny opravný prostriedok riadne nevyužila. Z uvedeného dôvodu nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí jej dovolania v súvislosti

s plynutím dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 a táto lehota sa preto počíta od nadobudnutia jeho právoplatnosti 4. decembra 2015 (ktorý vyplýva z odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu). Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súdu doručená 21. januára 2019, teda celkom zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty na jej podanie.

28. Sťažovateľka tvrdila, že nevyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd, bolo spôsobené z dôvodov hodných osobitného zreteľa uvedených v bode 8 tohto uznesenia.

29. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že lehota na podanie ústavnej sťažnosti je lehotou zákonnou a kogentnou a jej zmeškanie nemožno odpustiť napriek tomu, že to zákon o ústavnom súde výslovne neustanovuje. Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, III. ÚS 108/02, IV. ÚS 158/04, I. ÚS 109/06). Nedodržanie zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene.

30. Na tomto základe ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

III.3 K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu

31. Pri predbežnom prerokovaní časti sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ústavný súd zistil, že napriek skutočnosti, že túto v mene sťažovateľky koncipoval kvalifikovaný právny zástupca, predložená sťažnosť sa vo vzťahu k tomuto súdu vyznačuje nedostatkom

odôvodnenia námietky porušenia jednotlivých práv uvádzaných v petite, ktoré je podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde potrebné považovať za jednu zo všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Uvedená skutočnosť je zrejme dôsledkom toho, že obsah ústavnej sťažnosti sa do značnej miery zhoduje s obsahom sťažovateľkou podaného dovolania. Odôvodnenie sťažnosti predkladanej ústavnému súdu pritom musí byť logické, kompaktné a dostatočne určité, pretože v spojení s petitom vymedzujú rozsah ústavného prieskumu dodržiavania základných práv a slobôd v konaní realizovanom tým-ktorým orgánom verejnej moci.

32. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu pritom vyplýva, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 789/09, III. ÚS 280/2013). Povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady (II. ÚS 117/05).

33. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie označených práv uznesením najvyššieho súdu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

III.4 K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-75 z 10. mája 2016

34. Z čl. 127 ods. 1 ústavy pramení, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základných práv a slobôd poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a ústavný súd až subsidiárne.

35. Z ústavnej sťažnosti je nepochybné, že sťažovateľka využila svoje právo podať proti napadnutému uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd v odvolacom konaní (krajský súd o odvolaní sťažovateľky rozhodol napadnutým uznesením sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľky v danom prípade nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-75 z 10. mája 2016, keďže odvolanie v tomto prípade predstavuje účinný opravný prostriedok ochrany práv sťažovateľky vo vzťahu k tomuto uzneseniu okresného súdu.

36. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

III.5 K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016

37. S odkazom na odôvodnenie v bode 24 tohto uznesenia považoval ústavný súd lehotu na podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016 za zachovanú v zmysle poslednej vety § 124 zákona o ústavnom súde.

38. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že hoci sťažovateľka pred ústavným súdom napáda uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016, ktorým krajský súd potvrdil uzneseniu okresného súdu o zastavení konania, sťažnostná argumentácia sa sústreďuje výlučne na skutočnosti súvisiace s rozhodovaním okresného a krajského súdu o žiadosti sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov. Z povahy veci však možno vyvodiť, že sťažnostnými námietkami napádaný postup vyústil práve do uznesenia krajského súdu sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje napríklad aj na konanie vedené pod sp. zn. III. ÚS 77/2020, v ktorom bolo ústavnou sťažnosťou napadnuté len uznesenie o zastavení konania a uznesenie o zamietnutí sťažnosti proti uzneseniu o zastavení konania, no sťažnostná argumentácia smerovala

k rozhodnutiam o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov. Ústavný súd preto v medziach vymedzených ústavnou sťažnosťou sťažovateľky vychádzal pri svojom prieskume napadnutého konania krajského súdu vedeného pod sp. zn. 4 Co 386/2016 z 31. augusta 2016 aj z obsahu uznesenia krajského súdu sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015 o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov.

39. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

40. Ústavný súd v danej súvislosti pripomína, že už viackrát (z najnovšej judikatúry porov. napr. III. ÚS 3/2020, II. ÚS 224/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 134/2015, II. ÚS 361/2015) zdôraznil, že rozhodovanie o súdnych poplatkoch – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Rozhodnutie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, napríklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, patrí zásadne do rozhodovacej sféry všeobecných súdov (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 788/09).

41. Ústavný súd taktiež judikoval, že samotné nepriznanie oslobodenia od súdneho poplatku samo osebe ešte nesignalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. II. ÚS 142/04, III. ÚS 344/2012). Rozhodovanie o súdnych poplatkoch –

o naplnení zákonom ustanovených predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov, o následkoch nepriznania oslobodenia od povinnosti zaplatiť súdny poplatok alebo o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku – spadá výlučne do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov. Je preto vecou judikatúry všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

42. Ústavný súd však na tomto mieste konštatuje, že je oprávnený v ojedinelých prípadoch zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o poplatkovej povinnosti, a to iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu o neoslobodení od povinnosti zaplatiť súdny poplatok došlo vzhľadom na (i) výšku súdneho poplatku posudzovanú (ia) v rámci konkrétnych okolností prípadu a (ib) v rámci ekonomických (finančných) možností sťažovateľa zaplatiť tento súdny poplatok a na (ii) fázu konania pred všeobecným súdom k obmedzeniu samotnej podstaty práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. Jedamski and Jedamska v. Poľsko, č. 73547/01, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 26. 7. 2005, body 60 a 66). Príčinou uvedeného stavu býva najčastejšie úplná rezignácia všeobecného súdu na vyvažovanie verejného a súkromného záujmu, prípadne nedôsledné vyvažovanie (opomenutie podstatnej „premennej“ pri vyvažovaní).

43. V sťažovateľkinej veci považoval ústavný súd za vhodné prihliadnuť na výšku poplatku z návrhu na obnovu konania 99,50 €, ktorá vyplýva z pol. 16 sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“), ako aj na skutočnosť, že sťažovateľke nebolo oslobodenie od súdnych poplatkov priznané v konaní o jej návrhu na povolenie obnovy konania. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach

a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru.

44. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že okresný súd uznesením č. k. 23 C 170/2014-60 z 11. júna 2015 nepriznal sťažovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sťažovateľka nepreukázala, že spĺňa podmienky pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 138 ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016 a dodal, že okolnosti spočívajúce v tom, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, nemôžu byť dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov a takouto formou úľav z poplatkovej povinnosti nemožno prenášať podnikateľské riziko na štát. Krajský súd na odvolanie sťažovateľky uznesením sp. zn. 14 Co 347/2015 z 30. septembra 2015 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dôvody uvedené v uznesení okresného súdu považuje za relevantné, a dodal, že sťažovateľke by nebolo možné priznať oslobodenie od súdnych poplatkov ani za predpokladu relevantného preukázania, že to jej pomery odôvodňujú, a to z dôvodu, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, pretože na základe v žalobe uvádzaných skutočností nie sú splnené podmienky pre úspešné podanie žaloby na obnovu konania a okrem toho bol tento opravný prostriedok podaný po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty na jeho podanie.

45. V tejto súvislosti sa žiada pripomenúť, že ústavný súd nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

46. Za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (do 30. júna 2016) mohol podľa jeho § 138 ods. 1 súd na návrh priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňovali a ak nešlo o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

47. Napriek skutočnosti, že odôvodnenie rozhodnutia o žiadosti sťažovateľky o oslobodenie od súdnych poplatkov obsahovalo aj uplatňovanie diferenciačného pojmového znaku, ktorým je podnikateľské riziko a hodnotenie dôvodov, pre ktoré sa strana konania ocitla v nepriaznivej majetkovej situácii, ktoré vo svetle judikatúry najvyššieho súdu i ústavného súdu (pozri napr. 6 Sžo 14/2011, 5 Obo 127/2008, III. ÚS 289/2017) nemá oporu v právnom poriadku, ústavný súd považoval v sťažovateľkinej veci za rozhodujúce iné časti odôvodnenia napadnutého uznesenia.

48. Po prvé ide o konštatovanie, že sťažovateľka k svojej žiadosti nedoložila doklady, ktorými by preukázala, že spĺňa podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. V tejto súvislosti už ústavný súd v uznesení sp. zn. II. ÚS 546/2017, bod 17 uviedol, že za podstatnú a rozhodujúcu považoval tú nespornú skutočnosť, podľa ktorej sťažovateľka konkrétne údaje o svojich osobných, príjmových a majetkových pomeroch síce uviedla na predpísanom tlačive, avšak ani napriek výzve okresného súdu nedoložila tieto údaje dôkazmi preukazujúcimi ich pravdivosť. Je nemysliteľné, aby sa o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov rozhodovalo iba na základe údajov uvedených žiadateľom na predpísanom tlačive. Samotná skutočnosť, že podľa názoru sťažovateľky toto tlačivo má charakter miestoprísazného, resp. čestného vyhlásenia (s hrozbou trestnoprávnej sankcie pre prípad uvedenia nepravdivých údajov) nemôže znamenať, že súd je povinný touto formou uvádzané tvrdenia žiadateľa bez ďalšieho akceptovať.

49. Po druhé, podľa ústavného súdu má v sťažovateľkinej veci zásadný význam záver krajského súdu, že sťažovateľke by nebolo možné priznať oslobodenie od súdnych poplatkov ani za predpokladu splnenia prvej podmienky, keďže nie je splnená druhá podmienka podľa § 138 ods. 1 OSP. Podľa názoru krajského súdu na základe v návrhu uvádzaných skutočností nie sú splnené podmienky pre úspešné podanie návrhu na obnovu

konania a okrem toho bol tento návrh podaný po uplynutí trojmesačnej prekluzívnej lehoty na jeho podanie. V danom prípade tak ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie práva.

50. Rovnako ako v § 138 ods. 1 OSP účinného do 30. júna 2016, z dôvodu, aby inštitút súdnych poplatkov neprimerane nezasahoval do práva na súdnu ochranu, upravuje aj Civilný sporový poriadok v § 254 možnosť individuálneho oslobodenia od súdneho poplatku. Na to, aby súd mohol strane priznať oslobodenie od povinnosti platiť súdny poplatok, musia byť kumulatívne splnené dva zákonné predpoklady: (i) podanie návrhu na oslobodenie od súdneho poplatku a (ii) pomery strany odôvodňujúce oslobodenie od súdneho poplatku. V porovnaní s § 138 ods. 1 OSP bola vypustená podmienka, že nesmie ísť o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Napriek tejto skutočnosti sa bude požadovať splnenie tejto podmienky aj podľa Civilného sporového poriadku, pretože jeho jednotlivé ustanovenia je potrebné interpretovať v súlade so základnými princípmi civilného procesu. Relevantným v tomto smere je článok 5 CSP, podľa ktorého *„Zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným preťahom v konaní“*. (porovnaj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. 1540 s.).

51. Ústavný súd na základe uvedeného hodnotí, že krajský súd pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľky o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a následného zastavenia konania o povolenie obnovy konania pre nezaplatenie súdneho poplatku aplikoval a interpretoval § 138 ods. 1 OSP a následne príslušné ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch spôsobom, ktorý je ústavne udržateľný. Krajskému súdu nemožno z ústavnoprávneho hľadiska vytknúť arbitrárnosť, ktorá by zakladala porušenie sťažovateľkou označených ústavných práv.

52. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti (rovnako aj v podanom dovolaní) namietala aj porušenie práva na spravodlivý proces z dôvodu, že súd rozhodoval neverejne,

bez jej účasti, a nemala možnosť vyjadriť sa k svojvoľným záverom krajského súdu. V tejto súvislosti možno odkázať na odpoveď, ktorú sťažovateľke na totožnú námietku poskytol najvyšší súd v napadnutom uznesení o odmietnutí jej dovolania. „V danom prípade odvolanie žalobkyne smerovalo proti rozhodnutiu (uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od platenia od súdnych poplatkov) o procesnom úkone - návrhu, ktoré nie je podaním vo veci samej a na ktoré sa nevzťahovalo ustanovenie § 214 ods. 1 OSP. Pre konanie a rozhodovanie súdu o takýchto podaniach, ktoré sa netýkajú merita veci, zákon (§ 214 ods. 2 OSP) nevyžadoval prítomnosť účastníkov súdneho konania (I. ÚS 30/97, I. ÚS 87/97). Z tohto dôvodu ak odvolací súd mal za to, že neboli splnené podmienky pre nariadenia odvolacieho pojednávania a o odvolaní rozhodol bez jeho nariadenia a bez prítomnosti účastníkov konania, jeho postup zodpovedal v danom čase ustanoveniu § 214 ods. 1 a 2 OSP a nemal za následok procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f) OSP.“

53. Vzhľadom na prezentované závery ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

54. Z dôvodu odmietnutia ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia označených práv.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. januára 2021

Rastislav Kaššák
predseda senátu